

ПРИЛОЖЕНИЕ 1В

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СВЪРЗАНИТЕ С ТЪРГОВИЯТА АСПЕКТИ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

ЧАСТ I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

ЧАСТ II СТАНДАРТИ ЗА ДОСТЪП, ОБХВАТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

1. Авторско право и сродните му права
2. Търговски марки
3. Географски означения
4. Промислен дизайн
5. Патенти
6. Дизайн на разположението (топографията) на интегрални схеми
7. Закрила на неразгласената информация
8. Контрол на антиконкурентна дейност при договорни лицензи

ЧАСТ III ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

1. Общи задължения
2. Граждански и административни процедури и правна защита
3. Временни мерки
4. Специални изисквания във връзка с граничните мерки
5. Наказателни процедури

ЧАСТ IV ПРИДОБИВАНЕ И ЗАПАЗВАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ И СВЪРЗАНИТЕ С ТОВА INTER PARTES ПРОЦЕДУРИ

ЧАСТ V ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

ЧАСТ VI ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧАСТ VII ИНСТИТУЦИОННИ РАЗПОРЕДБИ - ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1В

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СВЪРЗАНИТЕ С ТЪРГОВИЯТА АСПЕКТИ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Страните членки,

Желаейки да намалят нарушенията и пречките в международната търговия и отчитайки необходимостта да допринесат за ефективната и подходяща закрила на правата върху интелектуалната собственост, както и да положат усилия мерките и процедурите за прилагане на правата върху интелектуалната собственост да не се превръщат сами по себе си в пречки пред законната търговия,

Признавайки за тази цел необходимостта от нови правила и изисквания относно:

(а) приложимостта на основните принципи на ГАТТ (1994) и на съответните споразумения и конвенции за правата върху интелектуалната собственост;

(б) осигуряването на съответни стандарти и принципи за достъпа, обхвата и използването на свързаните с търговията права върху интелектуалната собственост;

(в) осигуряването на ефективни и подходящи средства за прилагане на свързаните с търговията права върху интелектуалната собственост, предвид различията в националните законодателни системи;

(г) осигуряването на ефективни и експедитивни процедури за многостранното предотвратяване и уреждане на споровете между правителствата и

(д) преходните разпоредби, насочени към възможно най-пълноценно участие в резултатите от преговорите,

Признавайки необходимостта от многостранна рамка от принципи, правила и изисквания, третиращи международната търговия с фалшифицирани стоки,

Признавайки, че правата върху интелектуалната собственост са частни права,

Признавайки основните цели на обществена политика на националните системи за закрила на интелектуалната собственост, включително целите на развитието и технологиите,

Признавайки също така специалните нужди на най-слабо развитите страни членки от максимална гъвкавост във вътрешното прилагане на законите и нормативните разпоредби, за да им предоставят възможност за създаване на стабилна и жизнеспособна техническа база,

Подчертавайки колко важно е да се намали напрежението посредством постигането на засилени ангажименти за уреждане на споровете по свързаните с търговията въпроси на правата върху интелектуалната собственост чрез многостранни процедури,

Желаейки да установят отношения на взаимопомощ между СТО и Световната организация за интелектуална собственост (упомената в това споразумение като СОИС), както и със съответните други международни организации,

С настоящото *се споразумяват*, както следва:

ЧАСТ I **ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ**

Член I

Естество и обхват на задълженията

1. Страните членки следва да привеждат в действие разпоредбите на това споразумение. Страните членки могат, но няма да бъдат задължени да прилагат в законодателството си по-широко-обхватни защитни мерки, отколкото предвидените в това споразумение, при условие, че тези защитни мерки не противоречат на разпоредбите на това споразумение. Страните членки са свободни да определят подходящи методи за прилагане на разпоредбите на това споразумение в собствените си законодателни системи и практика.

2. За целите на това споразумение понятието “интелектуална собственост” се отнася до всички категории на интелектуална собственост, които са предмет на раздели от 1 до 7 на Част II.

3. Страните членки следва да предоставят третиране съгласно разпоредбите на това споразумение на лицата с национална принадлежност към други страни членки¹. Във връзка със съответните права върху интелектуалната собственост лицата с национална принадлежност към други страни членки се разглеждат като физически или юридически лица, които отговарят на критериите за необходимите условия за закрила по Парижката конвенция (1967), Бернската конвенция (1971), Римската конвенция и Споразумението относно интелектуална собственост върху интегралните схеми, като всички страни членки на СТО са страни по тези конвенции². Всяка страна членка, която се възползва от възможностите, предоставени от чл. 5, ал. 3 или чл. 6, ал. 2 от Римската конвенция, следва да предостави нотификация, както е предвидено в разпоредбите на Съвета по свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (Съвета по ТРИПС).

Член 2

Конвенции за интелектуална собственост

1. Относно части II, III и IV от това споразумение страните членки следва да действат в съответствие с членове от 1 до 12 и чл. 19 от Парижката конвенция (1967).

2. Нищо в части от I до IV от това споразумение не отменя съществуващите задължения, които страните членки могат да имат една спрямо друга в рамките на Парижката конвенция, Бернската конвенция, Римската конвенция и споразумението относно интелектуална собственост върху интегралните схеми.

¹ Когато в настоящото споразумение се посочват “лица с национална принадлежност”, се разбират в случай на отделна митническа територия - член на СТО, физически или юридически лица с постоянно местожителство или притежаващи реално и ефективно индустриално или търговско предприятие в тази митническа територия.

² В това споразумение “Парижка конвенция” означава Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост - “Парижка конвенция (1967)” означава Стокхолмския акт на тази конвенция от 14 юли 1967 г. “Бернска конвенция” означава Бернската конвенция за закрила на литературни и художествени произведения - “Бернска конвенция (1971)” означава Парижкия акт на конвенцията от 24 юли 1971 г. “Римска конвенция” означава Международната конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации, приета в Рим на 26 октомври 1961 г. “Договор за интелектуална собственост върху интегралните схеми” (Договорът IPIC) означава Договора за интелектуална собственост върху интегралните схеми, приет във Вашингтон на 26 май 1989 г. “Споразумение за СТО” означава Споразумението за създаване на СТО.

Член 3

Национално третиране

1. Всяка страна членка следва да предостави на физическите и юридическите лица на други страни членки не по-малко благоприятно третиране от това, което предоставя на своите физически и юридически лица относно закрилата³³ на интелектуалната собственост, която е предмет на изключе-

нията, посочени съответно в разпоредбите на Парижката конвенция (1967), Бернската конвенция (1971), Римската конвенция или Споразумението относно интелектуална собственост върху интегралните схеми. Относно артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации това задължение се отнася само за правата, предвидени в това споразумение. Всяка страна членка, която се възползва от възможностите, предоставени по чл. 6 на Бернската конвенция (1971) или чл. 16, ал. 1(б) от Римската конвенция, следва да предостави на Съвета нотификации, както е предвидено в разпоредбите, които се отнасят до ТРИПС.

2. Страните членки могат да се възползват от изключенията, разрешени в ал. 1, във връзка с юридическите и административните процедури, включително посочване на адрес за услуга или назначаване на посредник в юрисдикцията на страна членка, само когато тези изключения са необходими, за да се осигури спазване на законите и нормативните разпоредби, които не противоречат на разпоредбите на това споразумение, и когато такава практика не се прилага по начин, който представлява прикрито ограничение на търговията.

Член 4

Третиране "най-облагодетелствана нация"

Относно закрилата на интелектуалната собственост всяко предимство, полза, привилегия или имунитет, предоставени от страна членка на физическите и юридическите лица на някоя друга страна, следва незабавно и безусловно да се предоставят и на физическите, и на юридическите лица на всички останали страни членки. От това задължение се освобождават предоставяните от страна членка предимства, ползи, привилегии или имунитет:

(а) произтичащи от международни споразумения за правна помощ или за правоприлагане от общо естество и не се ограничават специално със закрилата на интелектуална собственост;

(б) разрешени в съответствие с разпоредбите на Бернската конвенция (1971) или Римската конвенция, съгласно които предоставеното третиране да бъде функция не на национално третиране, а на третиране, предоставяно в друга страна;

(в) по отношение правата на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации, които не попадат под разпоредбите на това споразумение;

(г) произтичащи от международни споразумения във връзка със закрилата на интелектуалната собственост, влезли в сила преди влизане в сила на Споразумението за СТО, при условие, че относно тези споразумения е уведомен Съветът по ТРИПС и те не представляват произволна или неоправдана дискриминация срещу лица на други страни членки.

Член 5

Многостранни споразумения за придобиване и осъществяване на закрила

Задълженията по чл. 3 и 4 не са валидни за процедурите, предвидени в многостранните споразумения, сключени под егидата на СОИС, относно придобиване и запазване на права върху интелектуалната собственост.

Член 6

Изчерпване на правата

За целите на уреждането на спорове в рамките на това споразумение, които са предмет на разпоредбите на чл. 3 и 4, нищо в това споразумение не следва да се използва при разглеждането на въпроса за изчерпване на правата върху интелектуалната собственост.

³³ За целите на чл. 3 и 4 понятието "закрила" включва въпроси, засягащи достъпа, придобиването, обхвата, поддържането и прилагането на правата върху интелектуалната собственост, както и въпросите, които засягат използването на правата върху интелектуалната собственост, разгледани специално в настоящото споразумение.

Член 7

Цели

Закрилата и прилагането на правата върху интелектуалната собственост допринасят за поощряване на техническите нововъведения и за трансфера и разпространението на технологиите, за взаимната полза за производителите и потребителите на технически знания, и по такъв начин, който да благо-приятства социалното и икономическото благоденствие и да уравнивява правата и задълженията.

Член 8

Принципи

1. При формулиране или внасяне на изменения и/или допълнения в своите закони и правила страните членки могат да предприемат мерки, необходими за опазване на общественото здраве и безопасността на храните, за насърчаване на обществените интереси в жизнено важни сектори за тяхното социално-икономическо и технологично развитие, при условие, че тези мерки са в съответствие с разпоредбите на това споразумение.

2. Подходящи мерки, при условие че са в съответствие с това споразумение, могат да бъдат приети за необходими с цел предотвратяване нарушаването на правата върху интелектуалната собственост от страна на притежател на правата или срещу използването на практики, необосновано ограничаващи търговията или влияещи неблагоприятно върху международния трансфер на технологии.

ЧАСТ II

СТАНДАРТИ ЗА ДОСТЪП, ОБХВАТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Раздел 1: Авторско право и сродните му права

Член 9

Връзка с Бернската конвенция

1. Страните членки следва да спазват разпоредбите на членове от 1 до 21 от Бернската конвенция (1971) и приложението към нея. Същевременно страните членки не следва да имат права или задължения въз основа на това споразумение относно правата, предоставени по чл. *bis* от тази конвенция или на произтичащите от него права.

2. Закрилата на авторското право обхваща изразени резултати на творческа дейност, а не идеи, процедури, методи на действие или математически концепции сами по себе си.

Член 10

Компютърни програми и компилации на данни

1. Компютърните програми, независимо дали са изходни или обектни, са защитени като литературни произведения в рамките на Бернската конвенция (1971).

2. Компилациите на данни или други материали, независимо дали са в машинно-четивна или друга форма, които по причина на селекцията или подреждането на съдържанието им представляват интелектуални творби, са защитени като такива. Такава закрила, която не се простира върху самите данни или материали, не трябва да накърнява авторското право, отнасящо се до самите данни или материали.

Член 11

Права на отдаване под наем

По отношение поне на компютърните програми и кинематографичните творби страната членка следва да осигурява на авторите и на техните правоприменници правото да разрешават или забраняват търговското отдаване под наем за широк кръг потребители на оригинали или копия на творбите им с авторско право. Страната членка е освободена от това задължение относно кинематографичните творби, освен ако подобно отдаване под наем не е довело до широко разпространено копиране на тези творби, което съществено нарушава изключителното право за възпроизвеждане, предоставено в тази страна членка на авторите и техните правоприменници. Относно компютърните програми това задължение не се отнася за отдаване под наем, когато самата програма не е основен обект на отдаване под наем.

Член 12

Срок на закрила

Когато срокът на закрила на творба, която не е фотографска творба или творба на приложното изкуство, се изчислява на различна база от продължителността на живота на физическото лице, такъв срок не е по-кратък от 50 години от края на календарната година на разрешеното публикуване или при отсъствие на такова разрешено публикуване в рамките на 50 години от създаването на творбата - 50 години след края на календарната година на създаването.

Член 13

Ограничения и изключения

Страните членки следва да свеждат ограниченията на или изключенията от изключителните права до някои специални случаи, които не са в конфликт с нормалното използване на творбата и не накърняват необосновано законните интереси на носителите на права.

Член 14

Закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на фонограми (звукозаписи) и излъчващите организации

1. Относно звукозаписа на изпълнението им артистите-изпълнители следва да имат възможност да предотвратяват следните действия, когато се предприемат без тяхно разрешение: звукозапис на незаписаното им изпълнение и възпроизвеждането на такъв звукозапис. Артистите-изпълнители следва да имат и възможност да предотвратяват следните действия, когато се предприемат без тяхно разрешение: излъчване по безжичен път и публично разпространяване на техните изпълнения на живо.

2. Продуцентите на звукозаписи имат право да разрешават или забраняват пряко или непряко възпроизвеждане на техните звукозаписи.

3. Излъчващите организации имат право да забраняват следните действия, предприемани без тяхно разрешение: запис, възпроизвеждане на записи и повторно излъчване по безжичен път на предавания, както и публично показване на същите предавания по телевизията. Когато страните членки не предоставят такива права на излъчващите организации, те осигуряват на носителите на авторско право върху обекта на радиопредаванията възможност за предотвратяване на гореспоменатите действия, попадащи под разпоредбите на Бернската конвенция (1971).

4. Разпоредбите на чл. 11 относно компютърните програми се прилагат *mutatis mutandis* за продуцентите на звукозаписи и всички други носители на права на звукозаписи, както е определено от законодателството на съответната страна членка. Ако на 15 април 1994 г. в дадена страна членка е в сила система за справедливо възнаграждение на носители на права при отдаване под наем на звукозаписи, страната може да запази системата, при условие че търговското отдаване под наем на звукозаписи не довежда до увеличаване на същественото накърняване на изключителните права за възпроизвеждане на носителите на права.

5. Определеният от това споразумение срок за закрила на артистите-изпълнители и на продуцентите на звукозаписи продължава най-малко до края на период от 50 години, изчисляван от края на календарната година, в която е направен звукозаписът или се е състояло изпълнението. Срокът за закрила, предоставен в съответствие с ал. 3, продължава най-малко 20 години от края на календарната година, в която се е състояло радиопредаването.

6. Относно правата, предоставени съгласно ал. 1, 2 и 3, всяка страна членка може да определи условия, ограничения, изключения и резерви до степен, разрешена от Римската конвенция. Същевременно разпоредбите на чл. 18 от Бернската конвенция (1971) също се прилагат *mutatis mutandis* по отношение правата на артистите-изпълнители и продуцентите на звукозаписи при звукозаписите.

Раздел 2: Търговски марки

Член 15

Обект на закрила

1. Всеки знак или комбинация от знаци, който служи за разграничаване на стоките или услугите на едно предприятие от тези на други предприятия, следва да може да представлява търговска марка. Такива знаци, в частност думи, включващи собствени имена, букви, цифри, фигурни елементи и комбинации на цветове, както и всякакви комбинации от тези знаци, следва да отговарят на изискванията да бъдат регистрирани като търговски марки. Когато знаците сами по себе си не служат за разграничаване на съответните стоки или услуги, страните членки могат да обосноват регистриране в зависимост от признака на разграничаване чрез употреба. Страните членки могат да изискват като условие за регистрация знаците да бъдат визуално различими.

2. Разпоредбите на ал. 1 не следва да бъдат разбирани като пречка за една страна членка да откаже регистрация на търговска марка поради други основания, при условие че тези основания не засягат разпоредбите на Парижката конвенция (1967).

3. Страните членки могат да поставят регистрирането в зависимост от използването. Независимо от това действителното използване на търговска марка не е условие за подаване на заявка за регистриране. Заявката не следва да се отхвърля единствено на основание, че възнамеряваното използване не е предхождало изтичането на период от три години от датата на заявяване.

4. Естеството на стоките или услугите, за които се използва търговската марка, не следва в никакъв случай да бъде пречка за регистриране на търговската марка.

5. Страните членки публикуват всяка търговска марка или преди нейното регистриране, или веднага след нейното регистриране и предоставят достатъчна възможност за подаването на заявление за анулиране на регистрацията. В допълнение страните членки могат да предоставят възможност за възражения срещу регистрацията на търговската марка.

Член 16

Предоставяни права

1. Притежателят на регистрирана търговска марка има изключителното право да попречи на трети страни, които не притежават съгласието на притежателя, да използват в процес на търговия идентични или сходни знаци за стоки или услуги, които са идентични или сходни със стоките и услугите с регистрираната търговска марка, когато подобно използване ще доведе до вероятност от объркване. В случай на използване на идентичен знак за идентични стоки или услуги следва да се предполага вероятност от объркване. Описаните по-горе права не накърняват каквито и да било съществуващи преди това права, нито трябва да влияят върху възможността страните членки да осигурят достъпност на правата въз основа на използването.

2. Член *bis* от Парижката конвенция (1967) е валиден *mutatis mutandis* за услугите. При определяне дали дадена търговска марка е добре известна страните членки вземат предвид познаването на търговската марка в съответния сектор от обществото, включително познаването в заинтересованата страна членка, което е постигнато в резултат на подпомагане на търговската марка.

3. Член *bis* от Парижката конвенция (1967) се прилага *mutatis mutandis* за стоките или услугите, които не са сходни със стоките и услугите, относно които е регистрирана търговска марка, при условие, че използването на тази търговска марка относно тези стоки или услуги би означавало връзка между тези стоки или услуги и притежателя на регистрираната търговска марка, и при условие, че е вероятно интересите на притежателя на регистрираната търговска марка да бъдат накърнени от подобно използване.

Член 17

Изключения

Страните членки могат да предоставят ограничени изключения на правата, предоставяни от една търговска марка, като например честно използване на описателни условия, при условие че такива изключения отчитат законните интереси на притежателя на търговската марка и на трети страни.

Член 18

Срок на закрила

Първоначалното регистриране и всяко подновяване на регистрацията на търговска марка е за срок не по-малко от седем години. Регистрацията на търговска марка следва да подлежи на неограничено подновяване.

Член 19

Изискване за използване

1. Ако за поддържане на регистрацията се изисква използване на търговската марка, регистрацията може да бъде анулирана само след непрекъснат период на неизползване най-малко от три години, освен ако притежателят на търговската марка не представи валидни причини, които се основават на съществуващи пречки за подобно използване. Обстоятелствата, възникващи независимо от волята на собственика на търговската марка, които представляват пречка за използването на търговската марка, като например ограничения за внос или други правителствени изисквания за стоките или услугите, защитени от търговската марка, следва да се признават за валидни причини за неизползването е.

2. Когато е под контрола на нейния притежател, използването на търговската марка от друго лице се признава като използване на търговската марка за целите на поддържане на регистрацията.

Член 20

Други изисквания

Използването на търговска марка в търговията не се обременява неоправдано от специални изисквания, като например използване с друга търговска марка, използване в специална форма или използване по начин, накръняващ способността е да разграничава стоките или услугите на едно предприятие от тези на други предприятия. Това не изключва изискването, постановяващо използването на търговската марка, идентифицираща предприятието, произвеждащо стоките или услугите, но без да се свързва с търговската марка, разграничаваща въпросните определени стоки или услуги на това предприятие.

Член 21

Лицензиране и прехвърляне на права

Страните членки могат да определят условия за лицензиране и прехвърляне на права върху търговски марки, като се подразбира, че задължителното лицензиране на търговските марки не трябва да е разрешено и че притежателят на регистрирана търговска марка има право да прехвърли правото върху нея заедно със или без прехвърлянето на деловата дейност, към която принадлежи търговската марка.

Раздел 3: Географски означения

Член 22

Закрила на географските означения

1. За целите на това споразумение под географски означения се разбират означения, определящи дадена стока като произхождаща от територията на страна членка или от регион или местност на тази територия, когато дадено качество, известност или друга характеристика на стоката се явява като съществен атрибут на географския е произход.

2. Относно географските означения страните членки осигуряват законни средства на заинтересованите страни, за да предотвратят:

(а) използването на всякакви средства в означението или представянето на дадена стока, показващи или загатващи, че въпросната стока произхожда от географски район, различен от истинското е място на произход, по начин, който заблуждава обществеността относно географския произход на стоката;

(б) всяко използване, представляващо акт на нелоялна конкуренция по смисъла на чл. 10*bis* от Парижката конвенция (1967).

3. Страна членка, ако законодателството е позволява или по молба на заинтересована страна следва, *ex officio*, да откаже или да признае за недействителна регистрацията на търговска марка, която съдържа или се състои от географско означение за стоки, непроизхождащи от означената територия, ако означението в търговската марка на такива стоки в тази страна членка се използва по такъв начин, че заблуждава обществеността относно истинското място на произхода им.

4. Закрилата съгласно разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилага и за географско означение, което, въпреки че съответства буквално на територията, региона или местността, откъдето произхождат стоките, представя погрешно стоките на обществеността като произхождащи от друга територия.

Член 23

Допълнителна закрила на географските означения за вина и алкохолни напитки

1. Всяка страна членка осигурява законни средства на заинтересованите страни за предотвратяване на използването на географско означение за произход на вино за вина, непроизхождащи от въпросното географски означено място, или за произход на алкохолни напитки за алкохолни напитки, непроизхождащи от въпросното географски означено място, дори когато е посочен истинският произход на стоките или географското означение е използвано в превод, или се придружава от изрази като “вид”, “тип”, “стил”, “имитация” и такива подобни⁴.

2. Регистрацията на търговска марка за вина или за алкохолни напитки, която съдържа или се състои от географско означение за произхода на вината или алкохолните напитки, следва да бъде отказана или да се признае за недействителна *ex officio*, ако законодателството на страната членка позволява това или по молба на заинтересованата страна, относно вината или алкохолните напитки, които нямат такъв произход.

3. В случай на омонимни географски означения за произхода на вина се предоставя закрила на всяко означение, попадащо под разпоредбите на чл. 22, ал. 4. Всяка страна членка определя практическите условия, при които въпросните омонимни означения ще бъдат различавани едно от друго, вземайки предвид необходимостта да се осигури равнопоставеност на заинтересованите производители и да не бъдат заблудени потребителите.

4. С цел облекчаване закрилата на географските означения за произход на вина в Съвета по ТРИПС следва да започне провеждането на преговори за създаване на многостранна система за нотифициране и регистриране на географските означения за произхода на вина с право на закрила в онези страни членки, които участват в системата.

Член 24

Международни преговори: изключения

1. Страните членки се договарят да започнат преговори за засилване на закрилата на отделни географски означения съгласно чл. 23. Разпоредбите на алинеи от 4 до 8 по-долу не следва да бъдат използвани от една страна членка за отказ от провеждане на преговори или за сключване на двустранни или многостранни споразумения. В контекста на такива преговори страните членки следва да проявят готовност да разгледат продължаването на прилагането на тези разпоредби към отделни географски означения, чието използване е било предмет на подобни преговори.

2. Съветът по ТРИПС провежда преглед по прилагането на разпоредбите на този раздел - първият подобен преглед следва да се проведе до две години от влизане в сила на Споразумението за СТО. Всеки въпрос, засягащ изпълнението на задълженията, които произтичат от настоящите разпоредби, може да бъде поставен на вниманието на Съвета, който по молба на страна членка следва да проведе консултации с всяка страна членка или страни членки във връзка с въпроса, по отношение на който не е възможно намирането на задоволително решение посредством двустранни или многостранни консултации между заинтересованите страни членки. Съветът следва да предприеме такива действия, каквито могат да бъдат договорени, за да съдейства за осъществяване на разпоредбите и постигането на целите на този раздел.

3. При изпълнение на този раздел страната членка не трябва да намалява закрилата на географските означения, съществуващи в тази страна членка непосредствено преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

4. Нищо в този раздел не изисква страна членка да предотвратява продължителното и сходно използване на конкретно географско означение на друга страна членка относно произхода на вина или алкохолни напитки във връзка със стоките или услугите на някой от нейните юридически или физически лица или постоянните ѝ жители, използвали продължително това географско означение относно същите или подобни стоки или услуги на територията на тази страна членка: (а) най-малко 10 години преди 15 април 1994 г.; или (б) добросъвестно преди тази дата.

5. Когато една търговска марка е заявена или регистрирана добросъвестно или когато правата за една търговска марка са придобити добросъвестно или:

(а) преди датата на прилагане на тези разпоредби в тази страна членка, както е означено в Част VI, или

⁴ Независимо от първото изречение на чл. 42 страните членки могат вместо това относно тези задължения да предвидят изпълнение чрез административни действия.

(б) преди географското означение да е поставено под закрила в страната на произхода му, приетите мерки за изпълнение на този раздел не накърняват правото за регистриране или валидността на регистрацията на дадена търговска марка или правото да се използва търговската марка въз основа на това, че такава търговска марка е идентична или сходна с дадено географско означение.

6. Нищо в този раздел не изисква една страна членка да прилага разпоредбите му относно географско означение на друга страна членка във връзка със стоки или услуги, за които съответното означение е идентично с термина “обичайно”, използван в обикновения език като често срещано име за такива стоки или услуги на територията на тази страна членка. Нищо в този раздел не изисква една страна членка да прилага неговите разпоредбите относно географско означение на друга страна членка във връзка с лозарски продукти, за които съответното означение е идентично с обичайното име на сорт грозде, съществуващ на територията на тази страна членка, считано от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

7. Страна членка може да разпoredи всяка заявка, направена съгласно този раздел във връзка с използването или регистрацията на търговска марка, да бъде представена в рамките на пет години, след като неправилното използване на защитеното означение е станало общо достояние в тази страна членка, или след датата на регистриране на търговската марка в тази страна членка, при условие че търговската марка е била публикувана до тази дата, ако тази дата предхожда датата, на която неправилното използване е станало обществено достояние в тази страна членка, при условие че географското означение не е използвано или регистрирано злонамерено.

8. Разпоредбите на този раздел по никакъв начин не накърняват правото на всяко лице да използва в процеса на търговия името си или името на предшественика си в съответната дейност, с изключение на случаите, когато това име се използва по заблуждаващ обществеността начин.

9. От това споразумение не произтича задължение да бъдат закриляни географските означения, които не се закрилят или са престанали да бъдат закриляни в страната на произхода си или които са престанали да бъдат използвани в тази страна.

Раздел 4: Промислен дизайн

Член 25

Изисквания за закрила

1. Страните членки предоставят закрила на индивидуално създадени промишлени дизайни, които са нови и оригинални. Страните членки могат да приемат, че дизайните не са нови или оригинални, ако те не се отличават значително от известни дизайни или комбинации на известни дизайнерски белези. Страните членки могат да осигурят подобна закрила да не включва дизайни, разработени основно по технически или функционални съображения.

2. Всяка страна членка следва да гарантира, че изискванията за закрила на текстилния дизайн, в частност относно разходите, проучването или публикуването, няма да пречи необосновано на възможността да се търси и получава такава закрила. Страните членки са свободни да изпълняват това задължение чрез закон за промишления дизайн или чрез закон за авторското право.

Член 26

Закрила

1. Притежателят на защитен промишлен дизайн има право да попречи на трети страни да произвеждат, продават или внасят без съгласието на притежателя артикули, носещи или включващи дизайн, който е копие или по същество е копие на защитения дизайн, когато такива действия се предприемат за търговски цели.

2. Страните членки могат да предоставят ограничени изключения от закрилата на промишления дизайн, при условие че такива изключения не влизат без основание в противоречие с нормалната експлоатация на защитения промишлен дизайн и не накърняват излишно законните интереси на притежателя на защитения дизайн, като се имат предвид законните интереси на трети страни.

3. Продължителността на предоставяната закрила възлиза най-малко на 10 години.

Раздел 5: Патенти

Член 27

Предмет на патентоване

1. При спазването на разпоредбите на ал. 2 и 3 патентите следва да бъдат достъпни за всички изобретения, независимо дали на продукти или процеси, във всички области на техниката, при условие че са нови, включват изобретателски елемент и са промишлено приложими⁵. Патентите при спазване разпоредбите на чл. 65, ал. 4, чл. 70, ал. 8 и ал. 3 от този член следва да са достъпни, като патентните права да могат да бъдат ползвани независимо от мястото на изобретяването, областта на техниката и дали продуктите са внесени или произведени на място.

2. Страните членки могат да изключат от предмета на патентоване онези изобретения, чиято търговска експлоатация на тяхна територия е необходимо да се предотврати с цел опазване на обществения ред или морала, включително опазването на живота или здравето на хората, животните или растенията, или за да се избегнат сериозни щети за околната среда, при условие че подобно изключване не се прави единствено поради забрана на експлоатацията от тяхното законодателство.

3. Страните членки могат също така да изключат от патентоване:

(а) диагностични, терапевтични и хирургически методи за лечение на хора и животни;

(б) растения и животни, различни от микроорганизми и основно биологически процеси за произвеждане на растения или животни, които не са небиологически и микробиологически процеси. Независимо от това страните членки предоставят закрила на растителните видове или чрез патенти, или чрез ефективна *sui generis* система, или посредством комбинация от двете. Разпоредбите на тази подточка се преразглеждат четири години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

Член 28

Предоставяни права

1. Патентът предоставя на притежателя си следните изключителни права:

(а) когато патентованият обект е продукт, да попречи на трети страни без съгласие на притежателя да извършат: производство, използване, предлагане за продажба, продажба или износ⁶ за тези цели на този продукт;

(б) когато патентованият обект е процес, да попречи на трети страни без съгласието на притежателя да използват процеса и да извършат: използване, предлагане за продажба, продажба или износ за тези цели най-малкото на продукта, получен директно чрез този процес.

2. Притежателите на патенти имат право да прехвърлят или предават по наследство патента и да сключват лицензионни договори.

Член 29

Условия към заявителите на патенти

1. Страните членки следва да изискват заявителят на патент да представи изобретението цялостно и по достатъчно ясен начин, за да може изобретението да бъде осъществено от квалифицирано в съответната област лице, както и могат да изискват заявителят да посочи най-добрия известен на изобретателя начин за осъществяване на изобретението, на датата на подаване на заявка за патент или когато се претендира за приоритет - на по-ранната дата на заявяване.

2. Страните членки могат да изискват от заявителя за патент да предостави информацията относно съответните заявки за и получаване на патенти от заявителя в чужбина.

Член 30

Изключения от предоставяните права

Страните членки могат да осигурят някои ограничени изключения от изключителните права, предоставяни от патента, при условие че такива изключения не влизат в излишно противоречие с нормалната употреба на патента и не накърняват излишно законните интереси на притежателя на патента, като се имат предвид законните интереси на трети страни.

⁵ За целите на този член понятията "изобретателско равнище" и "са промишлено приложими" могат да се приемат от страната член като синоними респективно на понятията "неочевидно" и "полезно".

⁶ Това право, както всички други права, предоставяни съгласно настоящото споразумение относно използването, продажбата, вноса или друго разпространение на стоките, е предмет на разпоредбите на чл. 6.

Член 31

Друго използване без разрешение от притежателя на правото

Когато законодателството на една страна членка позволява друг вид използване⁷ на обекта на патентоване без разрешение от страна на притежателя на правото, включително използване от правителството или трети страни, упълномощени от правителството, се спазват следните разпоредби:

(а) разрешението за подобно използване следва да се разглежда въз основа на индивидуалните му качества;

(б) подобно използване може да бъде разрешено само ако преди такова използване предложеният потребител е положил усилия да получи разрешение от притежателя на правото при разумни търговски срокове и условия, и че тези усилия не са били успешни в рамките на приемлив период от време. Страната членка може да се откаже от това изискване в случай на извънредни обстоятелства от национален мащаб или други обстоятелства, изключително спешни, или в случай на обществена нетърговска употреба. При извънредни обстоятелства от национален мащаб или други изключително спешни обстоятелства притежателят на правото въпреки всичко трябва да бъде уведомен възможно най-бързо. В случай на обществена нетърговска употреба, когато правителството или някакъв предприемач, без да е правил патентно проучване, знае или има очевидни основания да знае, че се използва или ще се използва валиден патент от или за правителството, притежателят на правото следва незабавно да бъде уведомен;

(в) обхватът и продължителността на подобно използване следва да бъде ограничен до целта, за която то е било разрешено, и в случаите на полупроводникови технологии използването следва да бъде само за нетърговска обществена употреба или за коригиране на дейност, определена след съдебен или административен процес като антиконкурентна;

(г) подобно използване не притежава изключителни права;

(д) подобно използване не се прехвърля, с изключение на тази част от дейността или престижа, които са достъпни за такова ползване;

(е) всяко подобно използване следва да се разрешава официално предимно за снабдяване на вътрешния пазар на страната членка, разрешила използването;

(ж) разрешаването на подобно използване подлежи, в зависимост от съответната закрила на законните интереси на упълномощените лица, на прекратяване, ако и когато обстоятелствата, довели до него, изчезнат и няма вероятност да се повторят. Компетентните власти следва да бъдат упълномощени да направят преглед при подаване на мотивирана молба дали обстоятелствата ще продължат да съществуват;

(з) на притежателя на правото трябва да се заплаща съответното възнаграждение според обстоятелствата конкретно за случая, като се взема предвид икономическата стойност на разрешението;

(и) правната валидност на всяко решение относно разрешаването на подобно използване е предмет на юридическо преразглеждане или на друго самостоятелно преразглеждане от определена по-висша инстанция в страната членка;

(к) всяко решение относно възнаграждението във връзка с подобно използване е предмет на юридическо преразглеждане или на друго самостоятелно преразглеждане от определена по-висша инстанция в страната членка;

(л) страните членки не са задължени да прилагат изложените условия в подточки (б) и (е), когато подобно използване е разрешено, за да се коригира дейност, определена като антиконкурентна след съдебен или административен процес. Необходимостта да се коригират антиконкурентните дейности може да се вземе предвид при определяне размера на възнаграждението в подобни случаи. Компетентните власти следва да бъдат упълномощени да отказват прекратяване на разрешението, ако и когато условията, довели до такова разрешение, има вероятност да се повторят;

(м) когато е разрешено такова използване, позволяващо експлоатация на патент (“втори патент”), който не може да бъде използван, без да засегне друг патент (“първи патент”), се прилагат следните допълнителни условия:

⁷ “Друг вид използване” означава използване, различно от разрешеното в чл. 30.

(i) изобретението, за което се претендира при втория патент, трябва да включва важно техническо предимство от сериозно икономическо значение относно изобретението, за което се претендира при първия патент;

(ii) притежателят на първия патент има право на насрещен лиценз при разумно обосновани условия за използване на изобретението, за което се претендира при втория патент; и

(iii) разрешеното използване на първия патент не може да се прехвърля освен при прехвърляне на втория патент.

Член 32

Отмяна на/лишаване от права

Следва да се предостави възможност за юридическо преразглеждане на всяко решение относно отмяна на патент или лишаване от правата на патент.

Член 33

Срок на закрила

Срокът на предоставената закрила изтича не по-рано от двадесет години считано от датата на подаване на заявката⁸.

Член 34

Патентоване на процеси - тежест на доказване

1. За целите на гражданското съдопроизводство по повод нарушаване правата на притежателя в рамките на чл. 28, ал. 1(б), ако предмет на патента е процес за получаване на продукт, съдебните власти са упълномощени да наредят на ответника да докаже, че процесът за получаване на идентичен продукт е различен от патентования процес. Следователно страните членки следва да обезпечат поне при едно от следните обстоятелства, че всеки идентичен продукт, когато се произвежда без съгласието на притежателя на патента, при липса на доказателства за противното, се приема за получен чрез патентования процес:

(а) ако продуктът, получен чрез патентования процес, е нов;

(б) ако съществува значителна вероятност идентичният продукт да е бил произведен чрез процеса и притежателят на патента не е бил в състояние при достатъчни усилия да определи в действителност използвания процес.

2. Всяка страна членка е свободна да обезпечи тежестта на доказване, посочена в ал. 1, да падне върху предполагаемия нарушител само ако бъде изпълнено условието, споменато в подточка (а), или само ако се изпълни условието в подточка (б).

3. При привеждане на доказателства за противното се вземат предвид законните интереси на ответниците за закрила на производствените им и делови тайни.

Раздел 6: Дизайн на разположението (топографията) на интегрални схеми

Член 35

Връзка със Споразумението за интелектуална собственост върху интегралните схеми

Страните членки се споразумяват да осигурят закрила на дизайна на разположението (топографията) на интегралните схеми (споменавани в това споразумение като “топографичен дизайн”) в съответствие с членове от 2 до 7 (без чл. 6, ал. 3), чл. 12 и чл. 16, ал. 3 от Споразумението за интелектуална собственост върху интегралните схеми и в допълнение на това да се придържат към следните разпоредби.

⁸ Подразбира се, че онези страни членки, които нямат система за първоначално патентоване, могат да разпоредят срокът на закрила да се изчислява от датата на подаване на заявката в системата за първоначално патентоване.

Член 36

Обхват на защитата

При спазване разпоредбите на чл. 37, ал. 1 страните членки следва да приемат за незаконни следните действия, ако се предприемат без разрешение на притежателя на правото⁹: внос, продажба или друг вид разпространение за търговски цели на защитен топографичен дизайн, на интегрална схема, в която се съдържа защитеният дизайн, или на артикул, съдържащ такава интегрална схема, само доколкото продължава да съдържа незаконно възпроизведен топографичен дизайн.

Член 37

Действия, които не изискват разрешение от притежателя на правото

1. Независимо от чл. 36 нито една от страните членки не следва да счита за незаконни действията, посочени в този член, относно интегрални схеми, съдържащи незаконно възпроизведен топографичен дизайн, или някакъв продукт, съдържащ такава интегрална схема, когато лицето, извършващо или наредило подобни действия, не е знаело и не е имало достатъчно основания да знае при сдобиването си с интегралната схема или включващия такава интегрална схема артикул, че те съдържат незаконно възпроизведен топографичен дизайн. Страните членки осигуряват след период, през който това лице бъде надлежно уведомено, че топографичният дизайн е бил възпроизведен незаконно, така щото то да може да предприеме съответните действия относно складираната или поръчана преди това стока, но да трябва да заплати на притежателя на правото сума, равностойна на подходящо възнаграждение за авторско право, каквато подлежи на заплащане при свободно договорен лиценз за такъв топографичен дизайн.

2. Условията, изложени в подточки от (а) до (м) на чл. 31, се приемат, *mutatis mutandis* в случай на недоброволно лицензиране на топографичен дизайн или използването му от или за правителството без разрешение от притежателя на правото.

Член 38

Срок на закрила

1. В страните членки, в които се изисква регистрация като условие за закрила, срокът на закрила на топографичните дизайни не се прекратява преди изтичането на период от 10 години считано от датата на подаване на заявка за регистриране или от първото им използване с търговска цел, където и да било по света.

2. В страните членки, неизискващи регистрация като условие за закрила, топографичните дизайни са защитени за срок не по-малко от 10 години от датата на първото им използване с търговска цел, където и да било по света.

3. Независимо от ал. 1 и 2 страна членка може да определи срокът на закрила да изтече 15 - години след създаването на топографичния дизайн.

Раздел 7: Закрила на неразгласената информация

Член 39

1. В процеса на осигуряване на ефективна закрила срещу нелоялната конкуренция, както се предвижда в чл. 10*bis* на Парижката конвенция (1967), страните членки закрилят неразгласената информация в съответствие с ал. 2, а данните, предоставени на правителството или на правителствени учреждения - в съответствие с ал. 3.

2. Физическите и юридическите лица имат възможност да предотвратяват законно контролираната от тях информация да бъде разгласявана, придобивана или използвана от други без тяхното съгласие и по начин, противоречащ на честната търговска практика¹⁰ така, че тази информация:

⁹ Понятието "притежател на правата" в този раздел следва да се разбира в същия смисъл, както и терминът "притежател на правото" в Споразумението за интелектуална собственост върху интегралните схеми.

¹⁰ За целите на тази разпоредба "начин, противоречащ на честната търговска практика" означава най-малкото такива дейности, като неспазване на договор, измама или подбuditелство към подобни нарушения и включва придобиване на неразгласената информация от трети страни, които са знаели или са проявили груба небрежност да не обърнат внимание, че такива методи са използвани при придобиването.

(а) да бъде секретна в смисъл, че като цяло или в точната си конфигурация и сбор от компоненти не е общоизвестна или лесно достъпна за лица от средите, които обичайно се занимават с въпросния вид информация;

(б) да има търговска стойност, защото е секретна; и

(в) да е била предмет на обосновани действия при дадените обстоятелства от страна на законно контролиращото информацията лице, за да я запази секретна.

3. Когато с цел да одобрят за пускане на пазара на фармацевтични или селскостопански химически продукти, използващи нови химически съставки, страните членки изискват като условие да бъдат представени неразгласени опити или други данни, чиято разработка е плод на значителни усилия, те закрилят тези данни от нелоялно търговско използване. В допълнение на това страните членки закрилят тези данни от разкриване, освен когато е необходимо да се защити обществеността или освен ако са предприети стъпки данните да бъдат защитени от недобросъвестно търговско използване.

Раздел 8: Контрол на антиконкурентна дейност при договорни лицензи

Член 40

1. Страните членки се споразумяват, че някои лицензни дейности или условия, отнасящи се до правата върху интелектуалната собственост, които ограничават конкуренцията, могат да имат неблагоприятно въздействие върху търговията и да попречат на трансфера и разпространяването на технологии.

2. Нищо в това споразумение не следва да пречи на страните членки да предвидят в законодателството си лицензни дейности и условия, които в конкретни случаи могат да представляват злоупотреба с правата върху интелектуалната собственост, като въздействат неблагоприятно върху конкуренцията на съответния пазар. Както се отбелязва по-горе, страна членка може да приеме в съответствие с другите разпоредби на това споразумение подходящи мерки за предотвратяване или контрол на подобна дейност, които могат да включват например изключителни условия за предоставяне на лиценз, условия, предотвратяващи съмнението във валидността и принудителното пакетно лицензиране, във връзка със съответните закони и правила, действащи в тази страна членка.

3. Всяка страна членка трябва в отговор на отправена молба да започне консултации с друга страна членка, имаща причини да счита, че притежател на право на интелектуална собственост, който е гражданин на или постоянно живеещ в страната членка, до която е адресирана молбата за консултации, предприема дейности, нарушава законите и други нормативни актове относно предмета на този раздел в другата страна, подала молбата, и която желае да осигури спазване на това законодателство, без да накърнява нито едно законно действие и при пълна свобода на окончателното решение на двете страни членки. Страната членка, до която е адресирана молбата, следва да се отнесе с внимание и да прояви разбиране относно консултациите и да осигури съответната възможност за тях със страната, подала молбата, и трябва да е сътрудничи чрез осигуряване на общо достъпна неуповителна информация, отнасяща се към въпроса, и на друга, достъпна на нея информация в рамките на вътрешното законодателство за сключване на взаимно удовлетворяващи спогодби за защита на конфиденциалността от страната, подала молбата.

4. Страна членка, срещу чиито граждани или постоянни жители са започнати съдебни процедури в друга страна членка във връзка с предполагаемо нарушение на законите и подзаконовни актове на другата страна членка относно предмета на този раздел, следва да получи възможност в отговор на нейна молба за консултации с другата страна членка при същите условия, както предвидените в ал. 3.

ЧАСТ III

ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Раздел 1: Общи задължения

Член 41

1. Страните членки осигуряват процедурите по прилагане, както са определени в настоящата част, да бъдат предвидени в тяхното законодателство така, че да позволява ефективни действия срещу всяко нарушение на правата върху интелектуалната собственост в рамките на това споразумение, включително и експедитивна защита на правата за предотвратяване на нарушенията и защита чрез превантивни средства за по-нататъшни нарушения. Тези процедури се прилагат по такъв начин, че да се избегне създаването на пречки пред законната търговия и да се осигурят защитни мерки срещу злоупотребата с тях.

2. Процедурите по прилагане на правата върху интелектуалната собственост следва да бъдат честни и равнопоставени. Те не следва да са ненужно сложни или скъпо струващи, или водещи до неразумни ограничения във времето или неоправдани забавяния.

3. За предпочитане е решенията по същество на едно дело да са изложени в писмена форма и да са обосновани. Те се предоставят поне на страните по производството без излишно забавяне. Решенията по същество на едно дело се основават единствено върху доказателствата, във връзка с които на страните е била предоставена възможност да бъдат изслушани.

4. На страните по съдопроизводството се предоставя възможност за преглед от безпристрастен орган на крайните административни решения относно реда на надзора и в рамките на юрисдикцията на законодателството на дадена страна членка относно важността на делото, поне на законовите аспекти на първоначалните съдебни решения относно същината на делото. Независимо от това не се постановява задължение за предоставяне на възможност за преразглеждане на оправданията при наказателни дела.

5. Подразбира се, че тази част не определя като задължение създаването на юридическа система за прилагане на правата върху интелектуалната собственост, различна от системата за прилагане на общото законодателство, нито влияе върху способността на страните членки да прилагат законодателството си изобщо. Нищо в тази част не създава задължения по отношение разпределянето на ресурсите между прилагането на правата върху интелектуалната собственост и прилагането на законите изобщо.

Раздел 2: Граждански и административни процедури и правна защита

Член 42

Честни и равноправни процедури

Страните членки осигуряват достъп на притежател на правата¹¹ до гражданскоправните процедури във връзка с прилагане на всички права върху интелектуалната собственост в рамките на това споразумение. Ответниците имат право на писмено предизвестие, което да бъде изпратено своевременно и достатъчно подробно, включващо основанията за иска. На страните по делото се разрешава да бъдат представяни от отделни адвокати и процедурите не трябва да налагат твърде обременяващи изисквания относно задължителното лично явяване. Всички страни по тези процедури имат надлежно право да обосноват исковете си и да представят всички съответни доказателства. Процедурата предоставя средства за определяне и защита на поверителната информация, освен когато това противоречи на съществуващите конституционни изисквания.

Член 43

Доказателства

1. Когато дадена страна е предоставила съответните налични доказателства, достатъчни да подкрепят нейния иск, и е посочила доказателства, отнасящи се до обосноваване на иска, които се намират под контрола на противната страна, съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на противната страна да предостави тези доказателства в зависимост в определени случаи от условията, осигуряващи защита на поверителната информация.

2. В случаи, когато една от страните по процедурата доброволно и без основателна причина откаже достъп до или по друг начин не осигури необходимата информация в рамките на основателно дълъг срок или значително възпира процедурата за прилагане на правата, една страна членка може да упълномощи съдебните власти да излязат с предварителни и окончателни решения, положителни или отрицателни, въз основа на предоставената им информация, включително и по оплакването или обвинението, представено от страната, засегната неблагоприятно от отказа за достъп до информацията, в зависимост от възможността за страните да бъдат изслушани по обвиненията или по доказателствата.

¹¹ За целите на тази част понятието "притежател на правата" включва федерации и асоциации, които имат правен статут да защитават такива права.

Член 44

Съдебни нареждания

1. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на дадена страна да спре нарушение, *inter alia*, да попречи на влизането в търговските канали под тяхна юрисдикция на вносни стоки, нарушаващи правата върху интелектуалната собственост, незабавно след освобождаване на тези стоки от митницата. Страните членки не са задължени да предоставят подобни пълномощия относно защитен обект, придобит или поръчан от дадено лице, преди да научи или да има достатъчни основания да научи, че сделките с този обект ще доведат до нарушаване на правата върху интелектуалната собственост.

2. Независимо от другите разпоредби в тази част и при условие, че се спазват разпоредбите от Част II, отнасящи се конкретно до използване на интелектуалната собственост от правителствата или от трети страни, упълномощени от дадено правителство без разрешение от притежателя на правото, страните членки могат да ограничат правната защита на подобно използване до заплащане на възнаграждение в съответствие с чл. 31, подточка (з). В останалите случаи се прилага правна защита съгласно настоящата част, а там, където тази защита не съответства на законодателството на дадена страна членка, следва да има установителни присъди и съответни компенсации.

Член 45

Щети

1. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят нарушителят да заплати на притежателя на правото щетите в размер, компенсиращ вредата, понесена от притежателя на правото поради нарушаване на правото върху интелектуална собственост на това лице от нарушителя, който съзнателно или имайки достатъчно основания да знае за това, е извършил нарушението.

2. Съдебните власти следва също да бъдат упълномощени да разпоредят нарушителят да заплати на притежателя на правото разходите, които могат да включват съответно и адвокатския хонорар. При съответни случаи страните членки могат да упълномощат съдебните власти да се разпоредят относно възстановяване на печалбите и/или за заплащане на предварително установени щети, дори когато нарушителят несъзнателно или без достатъчно основания да знае за това е извършил нарушение.

Член 46

Друга правна защита

За да създадат ефективно средство за предотвратяване на нарушенията, съдебните власти следва да бъдат упълномощени да се разпоредят откритите в нарушение стоки да бъдат разпродадени извън търговските канали, без каквато и да било компенсация и по начин, чрез който да се избегне каквато и да било вреда за притежателя на правото, или в случай, че това е в разрез със съществуващите конституционни изисквания, да бъдат унищожени. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да се разпоредят материалите и инструментите, преобладаващо използвани за създаване на стоките в нарушение, да бъдат разпродадени извън търговските канали, без каквато и да било компенсация и по начин, свеждащ до минимум риска от по-нататъшни нарушения. При разглеждане на такива молби следва да се има предвид необходимостта от съответствие между сериозността на нарушението и разпоредената правна защита, както и интересите на трети страни. Относно стоки с фалшифицирани търговски марки не трябва да се счита за достатъчно само да се отстрани незаконно поставената търговска марка, освен в изключителни случаи, за да се разреши пускането на стоките по търговските канали.

Член 47

Право на информация

Страните членки могат да постановят, че съдебните власти са упълномощени, освен ако това не е в разрез със сериозността на нарушението, да накарат нарушителя да информира притежателя на правото за самоличността на трети лица, замесени в производството и разпространението на стоките или услугите, които са в нарушение, и техните канали на разпространение.

Член 48

Обезщетение на ответника

1. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на страната, по чиято молба са предприети мерки и която е злоупотребила с процедурите по прилагане на правата, да предостави адекватна компенсация на страната, получила несправедлива забрана или ограничение, за понесената вреда поради тази злоупотреба. Съдебните власти следва също да бъдат упълномощени да наредят на заявителя да заплати на ответника разходите, които може да включват съответните хонорари на адвоката.

2. При администриране на всеки закон, отнасящ се до закрила или прилагане на правата върху интелектуалната собственост, страните членки освобождават само властите и служебните лица от задължението за съответни оздравителни мерки, когато действията са предприети или се възнамерява да бъдат предприети добросъвестно в процеса на администриране на този закон.

Член 49

Административни процедури

Дотолкова, доколкото всяка гражданска правна защита може да бъде разпоредена в резултат на административна процедура по същината на делото, подобни процедури съответстват по същество на принципите, представени в този раздел.

Раздел 3: Временни мерки

Член 50

1. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да се разпореждат за незабавни и ефективни временни мерки:

(а) за предотвратяване на нарушенията на правата върху интелектуалната собственост и в частност за предотвратяване на влизане в търговските канали под тяхна юрисдикция на стоки, включително и вносни стоки, незабавно след освобождаването им от митницата;

(б) за запазване на съответните доказателства относно предполагаемо нарушение.

2. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени при подходящи случаи да приемат временни мерки *inaudita altera parte* и в частност, когато всяко забавяне би нанесло непоправима вреда на притежателя на правото или когато има очевиден риск да бъдат унищожени доказателства.

3. Съдебните власти следва да бъдат упълномощени да изискат от заявителя да предостави всички приемливи налични доказателства с цел да се уверят в достатъчна степен, че заявителят се явява притежател на правата и че правото на заявителя е нарушено или че подобно нарушение непосредствено предстои, както и да разпоредят на заявителя да осигури парична гаранция или еквивалентни гаранции, достатъчни да защитят ответника и да предотвратят злоупотреба.

4. Когато са предприети временни мерки *inaudita altera parte*, засегнатите страни незабавно се уведомяват най-късно непосредствено след предприемане на мерките. При молба от ответника се организира преразглеждане на съдебното дело, включително с право да бъде изслушан, с оглед да се реши в рамките на приемлив срок след уведомяване за предприетите мерки дали тези мерки ще трябва да бъдат модифицирани, отменени или потвърдени.

5. Властите, които ще осъществяват временните мерки, могат да поискат от заявителя да предостави друга информация, необходима за идентифициране на въпросните стоки.

6. Без да се накърнява действието на ал. 4, временните мерки, предприети въз основа на ал. 1 и 2, се отменят по молба на ответника или прекратяват по друг начин действието си, ако процедурите, довели до решението по същината на делото, не са започнати в рамките на приемлив период, определен от съдебните власти, разпоредили тези мерки, когато законодателството на страната членка позволява това, или при отсъствие на такова решение - срок, непревишаващ 20 работни дни или 31 календарни дни, като се избира по-дългият от двата.

7. Когато временните мерки са отменени или когато изгубят юридическата си сила поради някакво действие или пропуск от страна на заявителя, или когато впоследствие се установи, че не е имало нарушение или заплахата от нарушение на правата върху интелектуалната собственост, съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на заявителя, по искане на ответника, да осигури съответна компенсация за ответника на евентуалната вреда, нанесена от тези мерки.

8. Доколкото всяка временна мярка може да бъде разпоредена в резултат на административна процедура, тези процедури следва да съответстват по същество на принципите, еквивалентни на представените в този раздел.

Раздел 4: Специални изисквания във връзка с граничните мерки¹²

Член 51

Преустановяване от митническите власти на освобождаването на стоките

В съответствие с по-долу изложените разпоредби страните членки приемат процедури¹³, които да дадат възможност на притежателя на правото, който има действителни основания да очаква, че ще бъдат внесени стоки с фалшифицирана търговска марка или пиратски стоки,¹⁴ да подаде писмена молба до компетентните власти, административни или съдебни, за преустановяване от митническите власти на освобождаването на тези стоки за свободно обращение. Страните членки могат да предоставят възможност за такава молба по отношение и на стоки, включващи други нарушения на правата върху интелектуалната собственост, при условие, че бъдат спазени изискванията съгласно този раздел. Страните членки могат също да се разпоредят за съответни процедури за преустановяване от страна на митническите власти на освобождаването на стоките в нарушение, предназначени за износ от тяхната територия.

Член 52

Молба

От всеки притежател на права, започващ процедури съгласно чл. 51, се изисква да предостави съответни доказателства на компетентните власти за това, че според законодателството на страната вносител е налице *prima facie* нарушение на неговото право върху интелектуалната собственост, както и да предостави достатъчно подробно описание на стоките, за да могат да бъдат лесно разпознати от митническите власти. Компетентните власти уведомяват заявителя в рамките на приемлив период дали са приели молбата му и при съответно тяхно решение го уведомяват за периода, в който митническите власти ще предприемат действия.

Член 53

Парична гаранция или еквивалентни гаранции

1. Компетентните власти следва да бъдат упълномощени да изискат от заявителя да осигури парична гаранция или еквивалентни гаранции, достатъчни, за да защитят ответника и компетентните власти и предотвратят злоупотреба. Подобна парична гаранция или еквивалентни гаранции не следва излишно да препятстват използването на тези процедури.

2. Когато в съответствие с подадена съгласно този раздел молба освобождаването от митническите власти на стоки за свободно обращение, включващи промишлен дизайн, патенти, топографичен дизайн или неразгласена информация, се преустановява въз основа на решение на несъдебни или други независими власти и срокът съгласно разпоредбите на чл. 55 е изтекъл, без да е било разрешено временно освобождаване от упълномощените власти, и при условие, че всички останали условия за внос са спазени, собственикът, вносителят или товарополучателят на тези стоки има право на освобождаването им след внасяне на парична гаранция в достатъчен размер, за да защити притежателя на правото от нарушение. Заплащането на такава парична гаранция не накарнява друга правна защита на притежателя на правото, като се подразбира, че гаранцията трябва да се освобождава, ако притежателят на правата не използва правото си за действие в приемлив период от време.

Член 54

Уведомяване за преустановяване

Вносителят и заявителят следва да бъдат уведомени своевременно за преустановяване на освобождаването на стоките според разпоредбите на чл. 51.

¹² Когато една страна членка е премахнала по същество цялостния контрол върху движението на стоките през границата с друга страна членка, с която тя образува част от митнически съюз, не трябва да се изисква да прилага разпоредбите на настоящия раздел по тази граница.

¹³ Подразбира се, че не е задължително да се прилагат тези процедури при вноса на стоки, навлезли на пазара в друга страна от или със съгласието на притежателя на правото, както и към транзитно преминаващи стоки.

¹⁴ За целите на настоящото споразумение:

(а) “стоки с фалшифицирани търговски марки” следва да означава всякакви стоки, включително опаковки, носещи без разрешение търговска марка, идентична с валидно регистрирана търговска марка във връзка с тези стоки, или когато не може да бъде разграничена относно основните им характеристики от подобна търговска марка, и която вследствие на това нарушава правата на притежателя на въпросната търговска марка според законите на страната вносител;

(б) “пиратски стоки” означават всички стоки, които са копия, направени без съгласието на притежателя на правото или лицето, надлежно упълномощено от притежателя на правото в страната производител, които се произвеждат пряко или непряко от определен артикул, при което изготвянето на това копие би представлявало нарушение на авторското право или на свързано с него право според законите на страната вносител.

Член 55

Продължителност на преустановяването

Ако в срок от не повече от 10 работни дни след уведомяване на заявителя за преустановяване на освобождаването на стоките митническите власти не бъдат информирани, че от различна от ответника страна са били започнати процедури, водещи до решение по същината на делото, или че съответно упълномощените власти са предприели временни мерки за продължаване на преустановяването на освобождаването на стоките, стоките следва да бъдат освободени, при условие че всички други условия за внос или износ са били спазени - при определени случаи този срок може да бъде удължен с още 10 работни дни. Ако са били започнати процедури, водещи до решение по същината на делото, при молба от ответника, решението следва да се преразгледа, включително с право за изслушване, с оглед да се реши в рамките на приемлив период дали тези мерки следва да се модифицират, отменят или потвърдят. Независимо от горепосоченото, когато се извърши преустановяване на освобождаването на стоките или продължаване на това преустановяване в съответствие с временна юридическа мярка, се прилагат разпоредбите на чл. 50, ал. 6.

Член 56

Обезщетение на вносителя и на собственика на стоките

Съответните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на заявителя да заплати на вносителя, на товарополучателя и на собственика на стоките съответна компенсация за всяка нанесена им вреда, причинена от неправилно задържане на стоките или чрез задържане на стоките, освободени в съответствие с чл. 55.

Член 57

Право на проверка и информация

Без да се накърнява защитата на поверителната информация, страните членки следва да упълномощават компетентните власти да предоставят на притежателя на правото достатъчно възможности за проверка на задържаните от митническите власти стоки с цел доказване основателността на претенциите на притежателя на правото. Компетентните власти следва също да бъдат упълномощени да предоставят и на вносителя еквивалентна възможност за проверка на тези стоки. Когато решението по същината на делото е положително, страните членки могат да упълномощат компетентните власти да информират притежателя на правото за имената и адресите на изпращача, вносителя и товарополучателя и за количеството на въпросните стоки.

Член 58

Действия *ex officio*

Когато страните членки изискват от компетентните власти да действат по тяхна инициатива и да преустановят освобождаването на стоки, за които имат *prima facie* доказателства, че са в нарушение на правата върху интелектуалната собственост:

(а) компетентните власти могат по всяко време да поискат от притежателя на правото информация, която да им помогне при упражняване на тези пълномощия;

(б) вносителят и притежателят на правото трябва да бъдат своевременно уведомени за преустановяването. Когато вносителят е подал възражение срещу преустановяването до компетентните власти, преустановяването е предмет на условията *mutatis mutandis*, посочени в чл. 55;

(в) страните членки освобождават от задължението за съответни оздравителни мерки само властите и служебните лица, когато действията са предприети или се възнамерява да бъдат предприети добросъвестно.

Член 59

Правна защита

Без да се накърняват другите права за действие на притежателя на правото и в зависимост от правото на ответника да поиска преразглеждане от съдебните власти, компетентните власти следва да бъдат упълномощени в съответствие с принципите, представени в чл. 46, да се разпоредят за унищожаването или отнемането на стоките, които са в нарушение. Относно стоки с фалшифицирани търговски марки властите не разрешават реекспортирането на тези стоки в непроменен вид или подлагане на друга митническа процедура, различна от процедурата при изключителни обстоятелства.

Член 60

Внос de minimis

Страните членки могат да изключат от прилагане на горните разпоредби малки количества стоки с нетърговски характер, съдържащи се в личния багаж на пътниците или изпратени в малки пратки.

Раздел 5: Наказателни процедури

Член 61

Страните членки следва да осигурят прилагане на наказателно съдопроизводство и санкции поне в случаите на преднамерено фалшифициране на търговски марки или пиратско производство на стоки с авторско право в търговски мащаби. Предвидената правна защита включва лишаване от свобода и/или парични глоби, достатъчно големи, за да послужат като средство за предотвратяване на нарушенията, в съответствие с размера на наказанията, прилагани за престъпления с подобна важност. При подходящи случаи правната защита също включва изземване, конфискуване и унищожаване на стоките в нарушение, както и на всякакви материали и приспособления, преобладаващо използвани при извършване на нарушението. Страните членки могат да се разпоредят да бъдат прилагани наказателно съдопроизводство и санкции и в други случаи на нарушаване на правата върху интелектуалната собственост, в частност, когато нарушенията са извършени преднамерено и в търговски мащаби.

ЧАСТ IV

ПРИДОБИВАНЕ И ЗАПАЗВАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ И СВЪРЗАНИТЕ С ТОВА INTER PARTES ПРОЦЕДУРИ

Член 62

1. Като условие за придобиване или запазване на правата върху интелектуалната собственост в рамките на раздели от 2 до 6 от Част II страните членки могат да настояват за спазване на разумни процедури и формалности. Подобни процедури и формалности трябва да бъдат в съответствие с разпоредбите на това споразумение.

2. Когато придобиването на право върху интелектуална собственост е предмет на предоставяне или регистриране на това право, страните членки гарантират, че процедурите за предоставяне или регистриране, в зависимост от съответствието им със съществуващите условия за придобиване на право, позволяват предоставянето или регистрирането му в рамките на приемлив период от време, така че да се избегне неоправданото съкращаване на срока на закрила.

3. Член 4 от Парижката конвенция (1967) се прилага *mutatis mutandis* относно марките за услуги.

4. Процедурите, засягащи придобиването или запазването на права върху интелектуалната собственост и когато законодателството на една страна членка предвижда подобни процедури, административна отмяна и *inter partes* като противопоставяне, отмяна и прекратяване, се ръководят от общите принципи, изложени в чл. 41, ал. 2 и 3.

5. Окончателните административни решения при всяка процедура, споменати в ал. 4, са предмет на преразглеждане от съдебни или квазисъдебни власти. Независимо от това страните не са задължени да предоставят възможност за подобно преразглеждане на решенията в случаи на неуспешно противопоставяне или административна отмяна, при условие че основанията за такива процедури могат да подлежат на обявяване за недействителни.

ЧАСТ V

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 63

Прозрачност

1. Законите и нормативните разпоредби, окончателните юридически решения и административните съдебни решения за общо прилагане, приведени в действие от една страна членка във връзка с предмета на това споразумение (наличието, обхвата, придобиването, прилагането на и предотвратяване на злоупотреби с правата върху интелектуалната собственост), се публикуват или когато това е неосъществимо, се осигурява достъп на обществеността до тях, на съответния национален език, по начин, даващ възможност на правителствата и притежател на правата да се запознаят с тях. Спогодбите относно предмета на това споразумение между правителство или правителствена агенция на страна членка и правителство или правителствена агенция на друга страна членка също се публикуват.

2. Страните членки нотифицират споменатите в ал. 1 закони и нормативни разпоредби в Съвета по ТРИПС, за да подпомогнат Съвета при прегледа на действието на това споразумение. Съветът следва да се опитва да сведе до минимум тежестта, падаща върху страните членки при изпълнение на това задължение, и може да реши да отмени задължението за директно уведомяване на Съвета за такива закони и нормативни разпоредби, ако се проведат успешни консултации със СОИС за създаване на общ регистър от закони и правила. Съветът, в тази връзка, разглежда всяко действие, необходимо за уведомяването в съответствие със задълженията в рамките на това споразумение, произтичащи от разпоредбите на чл. 6ter на Парижката конвенция (1967).

3. Всяка страна членка следва да бъде готова да предостави в отговор на писмена молба от друга страна членка информация от вида, споменат в ал. 1. Страна членка, имаща основание да смята, че дадено юридическо решение или административно съдебно решение или двустранна спогодба в областта на правата върху интелектуалната собственост засягат нейните права в рамките на това споразумение, може също да поиска писмено да ѝ бъде предоставен достъп до или да бъде информирана достатъчно подробно за подобни конкретни юридически решения или административни съдебни решения, или двустранни спогодби.

4. Нищо от ал. 1, 2 и 3 не изисква от страните членки да разгласяват поверителна информация, която би попречила на прилагане на влизане в сила на закон или по друг начин би била в противоречие с обществен интерес, или би накърнила законните търговски интереси на конкретни предприятия, държавни или частни.

Член 64

Уреждане на спорове

1. Разпоредбите на чл. XXII и XXIII от ГАТТ (1994) така, както са подробно разработени и приложени в Договореността относно уреждането на спорове, се прилагат към консултациите и уреждането на спорове по това споразумение, освен ако в него специално не е указано друго.

2. Подточки 1(б) и 1(в) на чл. XXIII от ГАТТ (1994) не се прилагат към уреждането на спорове в рамките на това споразумение за период от пет години считано от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

3. По време на периода, посочен в ал. 2, Съветът по ТРИПС проверява обхвата и модалностите за оплаквания от типа съгласно подточки 1(б) и 1(в) на чл. XXIII на ГАТТ (1994), направени в съответствие с това споразумение, и представя своите препоръки за одобрение пред Министерската конференция. Министерската конференция приема решения относно одобряването на тези препоръки или относно продължаване на периода съгласно ал. 2 само с консенсус и одобрените препоръки влизат в сила за всички страни членки без повече формалности по приемането им.

ЧАСТ VI

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 65

Преходни разпоредби

1. В зависимост от разпоредбите на ал. 2, 3 и 4 нито една страна членка не следва да бъде задължена да прилага разпоредбите от това споразумение преди изтичане на общия срок от една година след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

2. Развиваща се страна членка има право да отложи с още четири години датата на прилагане, както е посочено в ал. 1, на разпоредбите на това споразумение, с изключение на чл. 3, 4 и 5.

3. Всяка друга страна членка, която е в процес на преход от централизирано планирана към пазарна икономика на свободната инициатива и която предприема структурни реформи в своята система в областта на интелектуалната собственост и е изправена пред специални проблеми при изготвяне и прилагане на закони и правила за интелектуалната собственост, може също да се възползва от отлагателен период, както се предвижда в ал. 2.

4. Дотолкова, доколкото една развиваща се страна членка е задължена съгласно това споразумение да разшири патентната защита на продукти и в областта на технологиите, които не са били защитени по този начин на територията ѝ до общия срок за прилагане на това споразумение за тази страна членка, както е посочено в ал. 2, тя може да забави прилагането на разпоредбите за патенти на продукти от раздел 5, Част II в такива области на технологиите за допълнителен период от пет години.

5. Страна членка, която се възползва от преходния период съгласно ал. 1, 2, 3 или 4, гарантира, че каквито и да било промени в законите, нормативните разпоредби и дейността ѝ през този период не водят до по-малка степен на съответствие с разпоредбите на това споразумение.

Член 66

Най-слабо развити страни членки

1. Предвид специалните нужди и изисквания на най-слабо развитите страни членки, техните икономически, финансови и административни затруднения и необходимостта от приспособяване, за да създадат жизнеспособна технологическа база, от тези страни членки не се изисква да прилагат разпоредбите на това споразумение, с изключение на чл. 3, 4 и 5, за период от 10 години считано от датата на прилагане, както е определена в чл. 65, ал. 1. Съветът по ТРИПС разрешава удължаване на този период при надлежно мотивирана молба, постъпила от най-слабо развита страна членка.

2. Развитите страни членки осигуряват стимули за предприятията и институциите на тяхна територия за развитие и насърчаване на трансфера на технологии към най-слабо развитите страни членки, за да могат последните да създадат здрава и жизнеспособна технологична база.

Член 67

Техническо сътрудничество

С цел облекчаване изпълнението на това споразумение развитите страни членки осигуряват при подаване на молба и според съвместно договорени срокове и условия техническо и финансово сътрудничество в полза на развиващите се и най-слабо развитите страни членки. Такова сътрудничество включва подпомагане при подготовката на закони и нормативни разпоредби за закрила и прилагане на правата върху интелектуалната собственост, както и за предотвратяване на злоупотреби с тях, и включва подкрепа по отношение на създаването или заздравяването на вътрешните институции и агенции по тези въпроси, включително и за обучение на персонала.

ЧАСТ VII

ИНСТИТУЦИОННИ РАЗПОРЕДБИ - ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 68

Съвет по свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост

Съветът по ТРИПС осъществява мониторинг върху действието на това споразумение и в частност върху изпълнението от страните членки на техните задължения по него и предоставя на страните членки възможност да провеждат консултации по въпроси, отнасящи се до свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост. Той изпълнява и други задължения, възложени му от страните членки, и в частност осигурява исканата от тях помощ в контекста на процедурите по уреждане на спорове. При изпълнение на функциите си Съветът по ТРИПС може да се консултира и да потърси информация от всеки възприет от него като подходящ източник. При консултации със СОИС Съветът се опитва да постигне в рамките на една година от първото си заседание съответните договорености за сътрудничество с органите на тази организация.

Член 69

Международно сътрудничество

Страните членки се споразумяват да си съдействат за елиминирането на международната търговия със стоки, нарушаващи правата върху интелектуалната собственост. За целта те учредяват и уведомяват за свързващи звена в техните администрации и имат готовност да обменят информация за търговията със стоки в нарушение. Те в частност насърчават обмена на информация и сътрудничеството между митническите власти относно търговията със стоки с фалшифицирани търговски марки и пиратски стоки.

Член 70

Защита на съществуващ обект

1. Това споразумение не поражда задължения във връзка с действия, извършени преди датата на прилагане на споразумението за съответната страна членка.

2. Освен ако не е предвидено друго, това споразумение поражда задължения относно всички обекти, съществуващи на датата на прилагане на това споразумение от съответната страна членка, които са закриляни в тези страни членки на въпросната дата или които отговарят или ще отговарят впоследствие на критериите за закрила при условията на това споразумение. Относно настоящата алинея и ал. 3 и 4 задълженията за авторско право относно съществуващи творби се определят изключително съгласно чл. 18 на Бернската конвенция (1971) и задълженията по отношение правата на продуцентите на звукозаписи и артистите-изпълнители, участващи в съществу-

ващите звукозаписи, се определят изключително съгласно чл. 18 на Бернската конвенция (1971), приложима съгласно чл. 14, ал. 6 на това споразумение.

3. Не следва да съществува задължение за възстановяване закрилата на обект, който от датата на прилагане на това споразумение за въпросната страна членка е станал обществено достояние.

4. Относно действия, отнасящи се до определени предмети, които съдържат защитен обект, който е в нарушение съгласно законодателните условия в съответствие с това споразумение, и които са били започнати или във връзка с които е направена значителна инвестиция преди датата на приемане от тази страна членка на Споразумението за СТО, всяка страна членка може да се разпорежи за ограничаване на правната защита на притежателя на правото по отношение продължаването на тези действия след датата на прилагане на това споразумение за тази страна членка. Но в такива случаи страната членка осигурява поне заплащането на равностойно изчислено възнаграждение.

5. Една страна членка не е задължена да прилага разпоредбите на чл. 11 и чл. 14, ал. 4 относно оригиналите и копията, закупени преди датата на прилагане на това споразумение от тази страна членка.

6. От страните членки не се изисква да прилагат чл. 31 или изискването на чл. 27, ал. 1 за получаване на патентни права без дискриминация в областта на технологиите, да ги използват без разрешение от притежателя на правото, когато разрешение за такова използване е дадено от правителството преди датата на оповестяване на това споразумение.

7. В случай на права върху интелектуалната собственост, чиято закрила зависи от някаква регистрация, се позволява заявките за закрила, подадени преди датата на прилагане на това споразумение за съответната страна членка, да бъдат поправяни при предявени претенции за разширяване на закрилата според разпоредбите на това споразумение. Поправките не следва да включват нови обекти.

8. Когато към датата на влизане в сила на Споразумението за СТО страна членка не предоставя патентна закрила за фармацевтичните и селскостопанските химически продукти в съответствие със задълженията си съгласно чл. 27, тази страна членка:

(а) независимо от разпоредбите на Част VI предоставя от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО средство, което да позволява да бъдат подавани заявки за патенти на такива изобретения;

(б) прилага към тези заявки от датата на влизане в сила на това споразумение критериите за патентоване, определени в това споразумение така, както, ако тези критерии са се прилагали на датата на заявяване в тази страна членка, или когато има възможност и се претендира за приоритет - на по-ранната дата на заявяване; и

(в) осигурява патентна закрила в съответствие с това споразумение от момента на предоставяне на патента и за остатъка от патентния срок, считано от датата на заявяване в съответствие с чл. 33 на това споразумение, за онези заявки, които отговарят на критериите за закрила, посочени в подточка (б).

9. Когато даден продукт е предмет на патентна заявка в дадена страна членка в съответствие с ал. 8(а), следва да се предоставят изключителни маркетингови права, независимо от разпоредбите на Част VI, за период от пет години след получаване одобрение за маркетинг в тази страна членка, или докато патентът за даден продукт е предоставен или отказан в тази страна членка - за по-късия от двата периода, при условие, че след влизане в сила на Споразумението за СТО е подадена патентна заявка и е издаден патент за този продукт в друга страна членка и е получено одобрение за маркетинг в тази друга страна членка.

Член 71

Преглед, изменение и допълнение

1. Съветът по ТРИПС извършва преглед на изпълнението на това споразумение след изтичане на преходния период, определен в чл. 65, ал. 2. Съветът извършва преглед на споразумението, като се има предвид опитът, придобит във връзка с неговото изпълнение, две години след тази дата и след това на подобни равни интервали. Съветът може също да направи преглед във връзка със съответно ново развитие, което може да предизвика изменения или допълнения на това споразумение.

2. Изменения и/или допълнения, извършени с цел постигане на по-висока степен на закрила на правата върху интелектуалната собственост, които са влезли в сила в други многостранни спо-

разумения и приети съгласно тези споразумения от всички страни членки на СТО, могат да бъдат представени на Министерската конференция за предприемане на действия в съответствие с чл. X, ал. 6 на Споразумението за СТО, въз основа на прието с консенсус предложение от Съвета по ТРИПС.

Член 72

Резерви

Не могат да се приемат резерви относно която и да било от разпоредбите на това споразумение без съгласието на другите страни членки.

Член 73

Изключения поради съображения за сигурност

Нищо от това споразумение не следва да се тълкува така, че:

(а) да се изисква от една страна членка да предостави информация, чието разгласяване според нея е в противоречие с основните ѝ интереси за сигурност; или

(б) да попречи на страна членка да предприеме действия, които тя счита за необходими за защита на основните ѝ интереси за сигурност:

(i) относно ядрени материали или материали, от които те се извличат;

(ii) относно трафик на оръжие, муниции и военна техника и на подобен трафик с други стоки и материали, когато се провежда пряко или косвено за целите на снабдяване на военен обект;

(iii) предприети по време на война или при други извънредни обстоятелства в международните отношения; или

(в) да се попречи на страна членка да предприеме действия за изпълнение на нейните задължения за поддържане на международния мир и сигурност, произтичащи от Хартата на ООН.